

EDINOST

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 jutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nežalostno pisna se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsorcijski list „Edinost“ — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadrage z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20. Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
Za pol leta 12.—
za tri mesece 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 6.20
za pol leta 2.60

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglašje se računajo na milimetre v širini ene kolone. Cene: Oglašje trgovcev in obrtnikov mm po 10 vln. Osmrtice, zalivali, poslanice, oglašje denarnih zavodov mm po 20 vln. Oglašje v tiskani listi do pet vrst K 20.— vsaka nadaljnja vrsta 2.—

Mal' oglašje po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglašje sprejema inšerati oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno na upravi „Edinosti“ — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšerati oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštahranilnični račun št. 841.652

Pregled najnovejših dogodkov.

Italijanska bojišča. — Dan in noč bitka na Krasu. Italijani povsod, kjer so vrli, odbiti. Za posamezne jarke se boj še vrši. 1400 laških ujetnikov. Na Tirolskem se na Pasubiju boj še vrši. — Uspešen naš letalski napad v Furlaniji in na Valono.

Ruska bojišča. — Severno Kirilbabe ruski napad odbit.

Romunsko bojišče. — Nič posebnega. Czik—Szeredo zasedli naši. V Györgenjskem pogorju sovražni odpor. V Dobrudži nič dogodkov. Uspešen letalski napad na čete pri Konstanci.

Albansko-macedonska bojišča. — V Albaniji nič pomembnega. Ob Černi živahniji artiljerijski boj. Na Nidže planini in pri Ljumnici brezuspešni sovražni napadi.

Turška bojišča. — Nič pomembnega. Razno. — Novo grško ministrstvo. — Nemški državni zbor.

Italijanska bojišča.

DUNAJ, 11. (Kor.) Uradno se razglša: 11. oktobra 1916.

Italijansko bojišče. — Bitka na južnem krilu primorske fronte je trajala noč in dan in se je raztezala tudi na okoliš severno reke Vipave do St. Petra. Na vsej fronti med tem krajem in morjem so napadale zelo močne italijanske sile. Južno Novevasi je celo pridobil sovražnik izpočetka tal proti Jamiano. Naši protisilniki pa so vrgli Italijane povsod nazaj. Za posamezne, v sovražni posesti ostale kose jarkov se še borimo. 1400 ujetnikov je ostalo v rokah naših čet. Bojno delovanje na fronti v flemiski dolini je popustilo. Italijani niso v zadnjih bojih nič dosegli. Boj na Pasubiju še ni zaključen.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Dogodki na morju.

DUNAJ, 11. (Kor.) Uradno se razglša: 10. oktobra zvečer je eno naših brodov pomorskih letal z bombami obmetalo vojaške naprave v Tržiču in Staranzanu. V noči od 10. do 11. oktobra je pomorsko letalsko brodovje z najboljšim uspehom bombardiralo pristaniške naprave, hangarje in baterije pri Viori ter tam se nahajajoče sovražne ladje. Opazovali so se še dolgo vidni požari v mestu in požar oljne skladišča. Vsa letala so se s teh podjetij, vkljub najhujšemu obrambnemu ognju vrnila v svojo postajo.

Poveljništvo brodovja.

Ruska bojišča.

DUNAJ, 11. (Kor.) Uradno se razglša: 11. oktobra 1916.

Rusko bojišče. — Severno Kirilbabe smo zavrnili ruski sunek.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

BEROLIN, 11. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 11. okt. 1916.

Vzhodno bojišče. — Z obeh armadnih front nič novega.

Prvi generalni kvartirnojmster: pl. Ludendorff.

Naš prestolonaslednik v nemškem glavnem stanu.

BEROLIN, 11. (Kor.) Wolffov urad poroča: Njegova c. in kr. Visokost gospod general konjice nadvojvoda Karel Franc Jožef je bil predvčerajšnjim v posetih pri Nj. Veličanstvu nemškemu cesarju v velikem glavnem stanu.

Romunsko bojišča.

DUNAJ, 11. (Kor.) Uradno se razglša: 11. oktobra 1916.

Romunsko bojišče. — Na sedmograški južni fronti nič posebnih dogodkov. Pri Braševem izčrpanjem obmejnih okoliš, Czik—Szeredo smo zopet zasedli. V Györgenjskem pogorju se nadaljuje sovražni odpor.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

PODLISTEK.

Njegov čas.

Roman. Iz angleškega.

— Žal, da je ravno dvorno žalovanje, je pisala kumica; — zato se ne boš mogla udeležiti sijajnih dvornih plesov. Mislim pa, da ti tudi tako pripravno nekoliko zabave . . . in jaz tako hrepenim po spoznanju svojega kumčeta.

Tamara se je tako vozila proti vzhodu. Njeno razburjenje in zanimanje je rastle z vsako miljo. Sneg in velikanski gozdovi, ki jih je videla z vlaka, so napravljali velik vtisk nanjo. Opazila je vse nijanse, bila je zelo sprejemljiva za oblike in barve.

Prvo, kar je vzbujalo njeno pozornost ob meji, je bila velika tišina. Prtljagovci so bili resni, molčeli, možje, dobrodušnih, bradatih obrazov. Veliko jih je bilo podobnih svetniškim podobam ali karakternim glavam iz starega zakona, ka-

BEROLIN, 11. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 11. oktobra 1916.

Sedmograško bojišče. — V maroški dolini se sovražnik še žilavo upira. V györgenjski dolini in severovzhodno Parajda se je ponovno umeknil. Vzhodno Czik—Szerede in dalje proti jugu v alutski dolini smo ga vrgli. Zasedevanje pri Braševem poražene druge romunske armade se je nadaljevalo.

Balkansko bojišče. — Mackensena armadna skupina: Ob Donavi in v Dobrudži nič dogodkov. Naša letalska brodovja so z uspehom bombardirala četni promet pri Konstanci.

Prvi generalni kvartirnojmster: pl. Ludendorff.

SOFIJA, 10. (Kor.) Generalni štab javlja: 10. oktobra. — Na romunski fronti traja ob Donavi in v Dobrudži mir. Ob obali Črnege morja je pet ruskih bojnih ladij obstrlelovala pristanišče Instago. Sovražno brodovje je tudi obstrlelovala vrhove ob Tatladžakeju.

SOFIJA, 11. (Kor.) Poročilo bolgarskega generalnega štaba.

11. oktobra. — Romunska fronta: Na Donavi pri Vidinu slabotno artiljerijsko delovanje. Naše baterije so utišale sovražne. V Dobrudži zapadno železnice Dobrič—Medjidje mir. Vzhodno odtod slaboten artiljerijski ogenj. Ob obali Črnege morja je sovražni lovec torpedovk obstrlel mesto Mangalijo.

Albansko-macedonsko bojišče.

DUNAJ, 11. (Kor.) Uradno se razglša: Jugovzhodna fronta: Pri c. in kr. četah nič pomembnega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

BEROLIN, 11. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 11. okt. 1916.

Balkansko bojišče. — Macedonska fronta: Poleg mestoma živahnih strelskih bojev je prišlo ob Černi, ob Nidže planini in v okolišču Ljumnice (vzhodno Vardarja) do brezuspešnih sovražnih sunkov.

Prvi generalni kvartirnojmster: pl. Ludendorff.

SOFIJA, 10. (Kor.) Generalni štab javlja: 10. oktobra. — Macedonska fronta: Med Prespским jezerom in Černo živahno artiljerijsko delovanje. Na fronti v kolenu Černe smo zavrnili vse sovražne napade s svojim topovskim ognjem in mestoma tudi s protinapadi. V mogleniški dolini slaboten topovski ogenj. Na obeh straneh Vardarja vlada mir. V vzhodni Belasice planine topovski ogenj. Na strumski fronti patruljski boj. Ob egejski obali živahno delovanje križark.

SOFIJA, 11. (Kor.) Poročilo bolgarskega generalnega štaba.

11. oktobra. — Macedonska fronta: Od Prespškega jezera do Černe slabotno artiljerijsko delovanje. V kolenu Černe običajni artiljerijski ogenj, ki je od časa do časa severovzhodno vasi Skočivira postajalo silovitejšo. Zasedli smo zopet vas Brod in smo zavrnili več nočnih napadov. Na pobočju Nidže planine smo pregnali dve sovražni stotniji, ki ste poizkušali prodirati vzhodno Dobrega polja. V mogleniški dolini, kakor običajno, artiljerijsko in minovsko delovanje. Zapadno Vardarja slaboten artiljerijski ogenj in spopadi med proti vasi Hadži Bejrahle namaknjenimi oddelki. Z ognjem in bajonetnim napadom smo uničili dve sovražni stotniji. Vzhodno Vardarja in ob vzhodni Belasice planine mestoma posamezni topovski streli. Na strumski fronti slabotni patruljski boj. Ob obali Egejskega morja je sovražna križarka brez uspeha obstrleljala gričevje severno Kavale.

Zapadna bojišča.

BEROLIN, 11. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 11. oktobra 1916.

Zapadno bojišče. — V posameznih oddelkih armade generalnega vojnega maršala vojvode Albrehta Württemberskega in na artoški fronti armadne sku-

pine prestolonaslednika Rupprechta so Angleži zopet razvijali živahno patruljsko delovanje. Na bojni fronti severno Somme so močnemu, daleč preko Ancre proti severu posegajočemu sovražnemu ognju zvečer in ponoči sledili množični delni napadi, ki so se na črti Morval—Bouchavesnes večkrat ponavljali posebno srđito. Tu se je sovražnik jugozapadno Saillyja na ozki fronti ustanovil v naši prvi črti, dočim je bil v ostalih odbit z ognjem ali pa v boju moža proti možu. Severovzhodno Thiepvala boj za majhno oporišče še ni zaključen. Južno Somme se je posrečilo Francozom po močnem, dolgotrajnem pripravljalnem ognju, da so v kolenu, namaknjenem proti Vermando-villersu, vdrli v naše postojanke in porili naše čete na pripravljeno, zavoj preskakajočo črto. V opušteni postojanki letiša dvorca Genermont in Bovent. Naši letalci so sestrelili štiri letala za sovražno, štiri za našo črto. — Prestolonaslednikova fronta. — Pri Prunay (jugovzhodno Reimsa) je nemški proizvedovalni oddelček prodrl v tretji francoski jarek in zajel nekoliko sovražnikov. Že v zadnjih dneh povečano artiljerijsko delovanje v okolišču Moze se je posebno vzhodno reke od časa do časa povečevalo. Zvečer je prišlo do bojev z ročnimi granatami v odseku Thiaumont—Fleury. Vzhodno Fleuryja smo zavrnili francoske napade.

Prvi generalni kvartirnojmster: pl. Ludendorff.

Turška bojišča.

CARIGRAD, 10. (Agence Tel. Milli.) Glavni stan javlja:

Na perzijski fronti ter na tigriški in eufratski fronti nič pomembnih dogodkov.

Kavkaška fronta. — Na desnem krilu smo učinkovito obstrleljali sovražne postojanke in tabore ter smo zadali sovražniku množične izgube. Strežno moštvo nekaterih sovražnih strojnih pušek je naš ogenj razkropil.

Sovražna uradna poročila.

Rusko uradno poročilo.

DUNAJ, 11. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča:

9. oktobra. — Zapadna fronta: V smeri proti Vladimirju Volinskemu so se v okolišču Zaturčev, Selovega in Bukovega nadaljevali srđiti boji. Mestoma so naše čete predrle sovražne črte in so se ustanovile v osvojenih postojankah. Vzhodno Brzezanov je sovražnik v okolišču južno Sibalina pričel ofenzivo. Vrgli smo ga s svojim ognjem. Osvojili smo po skrajno srđitem bajonetnem boju tam namaknjen avstrijski jarek. — V Dobrudži so naše čete utrdele večerj nanovo zavzete postojanke. V Črnem morju so naše torpedovke izvršile pohod v Samsun in Sinope, kjer so potopile več velikih in majhnih jadrnic.

10. oktobra. — Zapadna fronta: Nič važnega. — Dobruška fronta: Nič važnega.

Vesti iz Grške.

Ministrska kriza rešena.

LONDON, 10. (Kor.) »Times« javljajo iz Aten: Novi kabinet je sestavljen takole: Lambros predsedstvo in nauk, Zalosastas zunanje, Zelos notranje, Drakos vojno, Damianos mornarico, Zanetulus za finanče, Argyrokupolos za železnice, justico in trgovino.

Lariški konjiški polk prestopil k revolucionalncem.

PARIZ, 10. (Kor.) »Temps« poroča iz Aten: Lariški konjiški polk, ki se je priključil solunskemu gibanju, je odšel v Solun.

Grof Tisza v avdijenci.

DUNAJ, 11. (Kor.) Ministrski predsednik grof Tisza je davi dospel semkaj. Sprejel je poset bivšega avstro-ogrškega poslanika v Bukarešti, grofa Czernina, s katerim je imel daljšo konferenco. Grofa Tisza je tekom dopoldneva sprejel cesar v Schönbrunnu v posebni avdijenci, nakar je konferiral z ministrom zunanjih stvari, bar. Burianom. Popoldne bo ministrski predsednik grof Tisza nadaljeval svoje dunajske razgovore.

najstem stoletju. Kje sem le prav kratkim čula o nekom s takim znamenjem?

— Posreči vidiš naše mesto v svezem snegu, — je dejala kneginja, ko je pogledala skozi okno avtomobila. — Žal da ni vedno vse tako belo tu.

Tamari se je zdelo vse čudovito, vse drugače, kot pa si je predstavljala. Male sani so se ji zdele tako smešno majhne v primeri z velikanskimi, debelo oblečenimi kočijami na kozlu. Lepi konji z dolgimi repi, čudna konjska oprema! Najbolj pa ji je zopet vzbujala pozornost tišina, povzročena po snegu.

Sani so obstale pred kneginjino hišo v Sergjevski. Tamari se ta mestni predel ni zdel posebno imeniten. Velika lepa poslopja so stala tu poleg skromnih hiš, nekoliko dalje doli po ulici je bilo videti celo nekaj trgovin. Izvzemši visoka okna, ni bilo zunaj na hiši nič posebnega. Ko ste pa stopili v vežo ter sta juna dva službenika snela kožuha in kneginji galoše, je videla Tamara, da se nahaja v sijajnem domu.

Nemški državni zbor.

BEROLIN, 11. (Kor.) Pred začetkom plenarne seje državnega zbora se je sestal konvent senjorjev in se je zedinil na to, da se ta teden izvrši razprava o zunanjih politikih v plenumu in da se da prihodni teden glavnemu odseku čas za posvetovanje o prehranjevalnih vprašanjih in gospodarskih ukrepih. Ob 11 se je sestal državni zbor in je predvsem po kratki razpravi izročil predlog socialnodemokratske delovne skupnosti na ustavitve kazenskega postopanja proti Liebknechtu in glede trajanja zasedanja 5. poslovniskemu odseku proti glasovom konservativcev, nacionalnih liberalcev in nemške frakcije, ki je predlog odklonila a priori. Zbornica je nato po kratki debati v vseh treh branjih sprejela zakonski načrt glede podaljšanja zakonodajne dobe državnega zbora za eno leto ter enak predlog glede alžarsko-lorenškega deželnega zbora. Zbornica je pričela nato po rešitvi majhnih predlog ob splošni napetosti posvetovanje o vprašanjih zunanje politike, ki ga je uvedel posl. Bassermann s poročilom glavnega odseka.

Ko poslanec Bassermann začel je z referatom, stopi državni kancelar pl. Bethmann-Hollweg v dvorano. Poslanec Bassermann izvaja: Odsekova razprava o vnanji politiki je imela zaupen značaj. — Potemtakem ne morem tu poročati o podrobnostih naših več dni zahtevajočih razprav. Smem samo ugotoviti, da smo v odseku vsa vprašanja, ki so bistvena za sodbo o sedanjem položaju, preresetali ter ocenili v podrobnih razpravah, predvsem tudi vojni položaj. Tu smem pa reči, da je bil splošni vtis ta, da se more vojni položaj smatrati kot vsestransko zadovoljiv in nadejopen. Odsek je razpravljal o položaju v sovražnem inozemstvu ter se je podrobno bavil z razvojem politike na Romunskem, pri čemur je kritično osvetljeval postopanje in delovanje naše diplomacije pred svetovno vojno in med svetovno vojno do vojne napovedi in vojne z Romunsko. Pri tem se je temeljito preresetala politika ministrskega predsednika Bratianu, ki je bila preračunjena na prevaro, in pa kraljeva politika. Razpravljalo se je o gospodarskih pogodbah, ki smo jih mogli skleniti tekom svetovne vojne in pred izbruhom vojne z Romunsko, in naposled se je temeljito preresetali oni dogodki in čimtelji, ki so dovedli do vojne z Romunsko. Razpravljali smo v komisiji nadalje o odnosih nemške države in o položaju v nevtralnih državah, predvsem na Grškem, ki se nahaja danes pač v najtežji krizi. Razpravljalo se je podrobno o vseh prilikah odredbah, ki jih je uporabljala ententa, predvsem Angleška, namram nevtralnimi državam, v prvi vrsti zopet proti Grški. Občudovanja vredno vedenje grškega kralja, ki se brani proti nasilstvu naših sovražnikov ter si prizadeva, da vzdrži nevtralnost tudi ob najhujših razmerah, je našlo v komisiji polno simpatično priznanje. Razpravljali smo pri razpravi o vzrokih, ki so dovedli do tega, da se je grški armadni zbor prepeljal v Görliitz. Tudi o tem so vladni zastopniki podali potrebna pojasnila. Glavni odsek se je bil v podrobnih posvetovanjih bavil tudi z vprašanjem vojnih sredstev. Med temi vprašanji sta se naravno podvodniško vprašanje in podvodniška vojna morala nahajati v ospredju zanimanja, tako tudi odseka. To je dalo tamkaj povod podrobnim razpravam. Odsek je vzpričo važnosti vprašanja določil besedilo ustnega poročila ravno v podvodniškem vprašanju. V podrobnih posvetovanjih se je odsek bavil z vprašanjem podvodniške vojne. Teh posvetovanj so se udeleževali člani vseh frakcij in zastopniki zveznih držav. Preresetali in ocenili so se temeljito vsi mornariško-tehnični, vojaški, gospodarski in politični vidiki. Izvajanja so se nahajala pod vtihom visokega pomena zadene ter so jih vodili zgolj stvarni oziri in prizadevanja, služiti domovinskim interesom. Do kakšnega sporazuma v odseku nismo mogli priti; odsek se je odrekel temu, da bi kaj sklenil o tem. Za razprave v državnem zboru odsek priporoča, da se opusti razpravljanje o podvodniški vojni.

Hiša kneginje Ardaheve je bila in je pač tudi še danes ena najodličnejših v Petrogradu. Ko ste stopali navzgor po velikanskih stopnicah, ki so se razdelile pri prvem odstavku in v dveh velikih zavojih vodile do vnesaokrog vodeče galerije, so jim prišli naproti hišnik in še nekaj drugih služabnikov, da jima odpro vrata v visoko sobo. Bila je polna slik in umetnin, in dasiravno je bilo pohištvo iz časov Aleksandra II. ali iz še starejših dobe v posebno slabem okusu, so bile vendar tkanine in barve bogate in lepe. Čas je ublažil kričavost barev in jih spojil v harmonično celoto.

Tamara je čutila, da biva tu plemenita žena s širokim obzorjem. Vselej se je na starinski divan, kjer se je skoraj pogreznila v blazine, prevlečena s težko svilo. Vse okoli nje je dihalo življenje in izobilje. Pričakoval jo je čaj in vsa sila majhnih slaščic vseh vrst.

(Dalej.)

Poročevalec Bassermann je zaključil svoje poročilo, poudarjajoč, da je uspeh novega vojnega posojila ponoven dokaz, da je nemški narod edin v zaupanju na končno zmago v tej obrambni vojni.

Za Bassermannom sta govorila pristaša centra, posl. dr. Spahn, in socialnodemokratski poslanec Scheidemann, ki je poudarjal, da tedaj, če se pravi, da državni kancelar, ko se hočejo nasprotniki vojevati do konca, ne more govoriti o miru, pravi on, da moremo mi to: nemški narod in vsi nemški socialni demokrati morejo storiti to, ravno tako pa tudi Francozi, Angleži in Rusi.

Razne politične vesti.

Srednja Evropa. Kako važno je v očeh izvestnih madjarskih krogov vprašanje takozvane Srednje Evrope se vidi po tem, da je Sociološko društvo v Budimpešti od dne 22. februarja do 2. aprila priredilo deset diskusivnih sej o tem vprašanju. — Nedavno je ta diskusija izšla natisnjena v organu društva »Huzadik Szazad« (dvajseto stoletje) in se more sedaj tudi širše občinstvo seznaniti z mišljenjem madjarske elite o Srednji Evropi. Razprava je — to se mora priznati — na visoki višini. — Govorniki so se trudili, da objektivno in poučnim aparatom pretresejo cele komplekse gospodarskih, političnih in kulturnih vprašanj, ki izhajajo iz organizacije Srednje Evrope za Ogrko in madjarski narod. Zasedovali so s poznanimi poučnimi metodami: kakli zakoni da vladajo v pojavih, ki tvorijo problem, kaj je bistveno in nujno. Kraj vsega tega rezultati te diskusije ne morejo zadovoljiti in pomiriti. Interesantno je, da nazirajna in ljudje, ki pripadajo isti politični smeri — večinoma so bili zastopani socialni demokrati in socialisti — gredo ob vprašanju Srednje Evrope daleč narazen. To vprašanje je izprožil v madjarski javnosti list »Vilage«, ki je prinesel obsežno poročilo o rečni diskusiji. Onim med demokrati, ki so za idejo Srednje Evrope, je rekel poročevalec: »Dvom v moč demokracije vas je spravila v duševno sorodstvo z reakcijo.« Predsednik E. Szabo pa je izvel iz diskusije: »da nikdo ne želi ne imperijalistične, ne militaristične Srednje Evrope, niti ne z druge strani madjarske politike skrajne obrambne carine; da nikdo noče ne gospodarske, ne kulturne samovlade, »da istotako noče ne germanizacije, ne madjarskega sovenizma, da nikdo ne proglašne nemške kulture za najvišjo, ali — tudi ne francoske in angleške; da Srednja Evropa ni za nikogar skrajna svrha, kakor tudi ni največje zlo.« Razprava se je razvijala strogo z gledišča madjarskih interesov. Samo Jaszi je rekel, da bi Srednja Evropa ublažila narodnostno borbo na Ogrskem ter da se Srednje Evrope ni misliti brez rešitve južnoslovanškega in poljskega vprašanja. Nasprotno: ta dva goreča problema evropskega razvoja se moreta z najmanje žrtv in najpovoljnejše za razvoj vse Evrope rešiti samo na srednjeevropski osnovi. Vsa ta knjiga je sploh polna interesantnih in važnih podatkov in razlogov pro in contra. Ker se predmet bližje tiče naš južnih Slovanov, meni »Hrvatska Rieč«, naj bi se izrecno podala tudi našemu občinstvu.

Zopet Srbi.

Vojni dopisnik »Pester Lloyd« Geza Herczeg je poslal pod gornjim naslovom dopis o ponovnem nastopu Srbov na balkanskem bojišču.

Omenivši srbske divizije, ki se skupno z Romuni in Rusi bore na dobruški fronti, piše:

»Mnogo večjo pažnjo zaslužuje tista srbska vojska, ki se bori na južni fronti (v Makedoniji). Po podatkih merodajnih faktorjev moremo javiti, da Srbi, ki se bore v Sarraillovi vojski, štejejo okolo 65.000 bajonetov. Proti vsakemu pričakanju predstavljajo Srbi visoko stopnjo borbene vrednosti. Ne bore se samo ogorčeno, ampak tudi odlično.

Srbi so razvrščeni v prostoru južno Bitolja ter se bore v eni skupini pod zapovedništvom svojih častnikov. Edino nekoliko tehničnih čet in baterij je pod francoskim zapovedništvom. Izraz »65.000 bajonetov« pomenja, da je bilo število v etapnem prostoru uporabljenih vojakov poprej večje, ker se je v poslednjih krvavih borbah prvotno število srbskih čet znatno zmanjšalo. Po hudih borbah poslednjih dveh tednov se ne more več govoriti o prvotnem številu.

Makedonska fronta, ki obrača nase vedno večje zanimanje, gre ob Strumu preko Belasice-planine — Doiranskega jezera — Nidže-planine — severno Florine do severno Prespškega jezera. Zapadno tega jezera je fronta v stiku z avstro-ogrskimi četami, ki se bore v Albaniji. Srbske čete so postavljene na odsek, kjer se odigravajo glavni dogodki — severno Florine. Ententa je obljubila Srbom zavzeje Bitolja, da bo srbska vojska na svojih tleh. Srbski vojaki nosijo francoske čelade, francoske uniforme, imajo angleško orožje in ameriško municijo. Mnogi med njimi nosijo še staro francosko uniformo, posebno častniki.

iščejo prilike, na bi nas spoznali, a vendar pišejo sodbe o nas in naših namenih. In koliko je takih Ledererjev posebno med tistimi, ki so najglasnejši! Posledice širjenja takih krivih informacij pa moramo trpeti mi!

Imena krajev v Dalmaciji. Zadnji vojno-naredbeni list (Verordnungsblatt für das k. u. k. Heer) prinaša v 172 številki prvi-krat Šibenik mesto Sebenico, Split mesto Spalato, Ercegnovi mesto Castelnuovo.

Z vzhodnega bojišča pošiljajo pozdrave: P. Pertot, A. Furlanič, F. Smrekar, E. Burger, narednik J. Kovič in desetnik I. pl. Reya. Na zdar!

Za invalide. V ujetniškem taboru je izpraznjenih več mest, ki bi jih mogli dobiti invalidni vojaki.

Iz tirolskih alp nam pišejo: Že nam v drugi prihaja sneg v teh brezkončnih pečinah, kjer je poletni čas jako kratek. Prošli ste nam torej dve letitji in gremo v drugo zimo z življenjem, o kakršnem poprej niti sanjali nismo. Niti mislili ne bi bili, da bi mogli tako dolgo vztrajati v takem življenju — ob naporih, ki jih zahteva tukajšnji teren. Danes pa vidimo, da je še moč v naših črnovojniških vrstah. V svesti si svoje velike naloge v obrambo domovine hočemo prenašati vse napore. Geslo naše je: izpolnjevanje domovinske dolžnosti do zadnjega. Tako se hočemo izkazati kot vredni člani države in svojega slovenskega naroda. V duši vsakega poedince je neodklonljiva volja, da odbijemo sovražnika, ki steza roko po naši grudi. Vodiha misel nam je: dol s sovražnikom, ki hoče pregnati nas in naše družine z drage nam zemlje, in sovražnik občuti to, da za temi okopi stoji močje, ki so pripravljene — dasi večinoma očete — da žrtvujejo vse v tem boju. Zato se sovražniki tišče v svojih skritih brlogih, odkoder pošiljajo, ali večinoma brezuspešno, svoje topovske in tem slične poždrave. Če se jim pa kdaj — redko! — posreča kak namen, ne vedo kako bi pretiravali svoj uspeh. Posebno so si hoteli raztrgati grla ob zavzetju Gorice. Navadno porabljajo za take baharije noč, kjer si stojimo nasproti v razdalji le nekoliko korakov, tako, da lahko vržeš kamen v sovražni jarek. A mi — molčimo, in misli si vsakdo: naj govore, kar hočejo in naj streljajo, kolikor hočejo — mi ostajamo hladni in jekleni. Tu pa tam, ko je kaj svobodnega časa, si privoščamo tudi kako zabavo. Najlepša pa nam je, ko krožimo kako mlo nam slovensko pesem. V kaki drugi skupini pa poslušajo napeto, kar jim kdo čita iz katerega časopisa. Kje drugje so zopet živi razgovori poleg speh. Tako si preganjamo težke misli. Ni ga pa trenutka, da ne bi se z ljubeznijo in hrepenenjem spominjali svojih dragih v domovini. Vedno nam misel ubegava v rojstni kraj. V duhu vidimo posledice vojne v zaledju. Vidimo očeta, matere in otroke v težki skrbi radi usode svojih dragih. Vidimo, kako si tudi tam prizadevate, da bi nam lajšali težave sedanjega časa. Z žalostjo pa slutimo, da je med vami domia grehov — žensk in matere, ki se izneverjajo svoji dolžnosti. Bog daj, da bi bilo le malo takih slučajev. Iskrene pozdrave pošiljamo rojakom iz tirolskih gora, hrepeneč po trenutku, ko se zopet snidemo v — kakor se nadejamo — boljših časih. Krepak Na zdar! Anton Mahkovec in Andrej Ličen iz Rihemberka, Fran Jamšek iz Vipave, Sebastijan Kumar iz Kranjske, Ivan Knez s Krasa, Ivan Baloh iz Tuhijske doline, Alojzij Skrabanja z Vač, Ivan Jelševar iz Zgorja ob Savi, Ivan Frelih s Kranjske, Jernej Balančič iz Kamnika, Ivan Pehan iz Brežic, Ivan Mrvik in Marko Dobršek iz Štajerske, Ivan Hribar iz Kranjske, Martin Žagar iz Hrastrnika, Fran Breznik iz Celja, Andrej Novak iz Istre.

Mestna zastavljavnica. Jutri, 13. t. m., od 9 in pol pop. do 1 pop. se bodo prodajali na dražbi dragoceni predmeti serije 136., zastavljeni meseca septembra 1914. na bele listke, in sicer od št. 216.001 do št. 218.400, od 3 in pol pop. do 7 zvečer pa nedragoceni predmeti serije 138., zastavljeni meseca septembra 1915 na rdeče listke, in sicer od št. 23.600 do št. 25.700.

Prejemki prodajališč aprovizacijske komisije. Osrednji urad prodajališč aprovizacijske komisije naznanja, da so imela prodajališča od 1. septembra do vključno 30. septembra 1916 naslednje prejemke:

1 v ul. Madonna del mare	K 80.715-71
2 v ul. na trgu Rosario	K 61.181-63
3 v ul. delle Poste št. 13	K 67.258-83
4 trg Ambrogio Ralli	K 34.493-08
5 v ul. Bachi 8	K 55.240-29
6 v ul. Acquedotto št. 38	K 44.185-64
7 v ul. v ul. Parini 8	K 90.548-56
8 v ul. v ul. Donadoni	K 74.772-35
9 v zabavišču ul. S. Marco	K 86.331-09
10 v ul. Giulia 35	K 49.814-68
11 v zabavišču v Skednju	K 18.167-71
12 pri Tirolcu Sv. M. M. Zg.	K 39.066-36
13 pri Miklavcu Sv. M. M. Sp.	K 10.972-32
14 pri Sv. Ivanu	K 23.638-74
15 v Rojano	K 32.291-04
16 v Barkovljah	K 21.031-39
Skupaj K	789.709-42

DAROVI. Za dobrodelne namene darovanjskih so darovali: Cassa di Risparmio Triestina K 500, Banca Commerciale Triestina K 200, trž. podružnica banke „Union“ K 200, trž. podružnica avstr. priv. Kreditnega zavoda za trgovino in obrt K 200, trž. podružnica anglo-avstrijske banke K 200, Avgust Jakopič, predsednik c. kr. deželne sodišča K 100, dvorni svetnik grof Viktor Attens K 50, namestništveni svetnik Edmund Fabiani K 50, baron Peter Morpurgo in baronica Morpurgo K 50, dr. Rovinsky K 50, Schott K 50, Kristijan De-

jak K 50, dr. Zahovsky K 10, Just Straniak (gledališče »Fenice«) K 10, Bruno Strehler K 500, Splošna delniška prevoznica družba (Società Anonima Generale di Trasporti) je dala odboru darovanjskih dni za ves dan na razpolago voz.

Darovi, došli cesarskemu komisariju. Ravnateljstvo občinskega zabavišča v ulici Settefontane K 5120, kot čisti dohodek prireditve, ki se je vršila 5. t. m. povodom darovanjskih dni, in sicer v korist c. kr. avstr. vojaškemu vdovskemu in sirotinskemu skladu. Za namene darovanjskih dni: Stavbno podjetje Ivan Martelanc & Co K 100, tvrdka Angeli K 50, Sokrat in Alojzija Cufodontis K 50, Mestni otroški vrtec na Greti K 21, nabranih med voditeljico, učiteljskim osebjem in otroki povodom cesarjevega godu, za c. kr. avstr. vojaški vdovski in sirotinski sklad. Obč. ljudska in meščanska šola v ulici Parini K 12968, nabranih med učenci tega zavoda povodom darovanjskih dni, za vdove in sirote padlih vojakov. Ta znesek odgovarja izkupičku štirih kinematografskih predstav, ki jih je brezplačno priredilo ravnateljstvo družinskega gledališča (Teatro famigliare) v ulici Acquedotto 24 za učence tega zavoda. Hranilniško in posojilniško društvo brzojav. uradnikov v Trstu (Telegraphen - Beamten - Spar- & Vorschussverein in Triest) K 400 za namene darovanjskih dni. Cesarski komisar, ki mu je bilo dano na razpolago, da ta znesek po svoji volji razdeli za posamezne namene, je odkazal K 100 za kolonijo vojaških invalidov iz Trsta (ki se ima ustanoviti), K 100 za vdove in sirote ob Soči padlih vojakov (Soški sklad), K 100 za vdove in sirote padlih Tržčanov in K 100 za vdove družine (ta poslednji znesek se je že nakazal). Tvrdka F. Fenderl & Co. povodom cesarjevega godu K 50 za vdove in sirote padlih Tržčanov. Tvrdka Savel D. Modiano K 19390, in sicer K 13440 v poravnavo podpor, izplačanih v času od 10. do 24. septembra t. l. njenim delavcem iz sklada za brezposelne, K 5950 pa kot dar imenovanemu skladu.

Moški podr. CMD daruje gosp. Jakob Tavčar, trgovec, 10 K. Denar je naložen v T. O. Z. za ponovne darove izreka temu vrlenu slovenskemu trgovcu podružnica toplo zahvala. — Podružnica.

To in ono. Kako je nastalo ime Sedmograško? — Sedmograško se je preje imenovalo Transilvanija, t. j. dežela za lesovi. Šele ko je Sibir postal prvo mesto in je v njem živeli nemški (saški) živeli gospodarsko z vladal, se je dežela čestokrat imenovala Sibirburg, Sibirsko. Slabo preložen, kakor bi se ime glasilo Siebenburg, je nastalo češko nazivanje Sedmihrad, slovensko Sedmograško in poljsko Siedmigród. Pa tudi deželni grb je napravljen po tem načinu: v spodnji polovici pod rdečim prečnim brunom se dviga v zlatem polju sedem rdečih stolpov, gradov. To je znak sedmograško-saške občine, ki je bila svoj čas sestavljena iz sedmih županij.

Iz zgodovine užgalice. Ko se že toliko govori o davku na užgalice, naj povemo tu kaj o izumu te potrebščine. Bilo je pred 85 leti. Izumil jih je Württenberžan Johann Friedrich Kammerer l. 1831, a je imel od tega le — škodo. Bil je tedaj zaprt v trdnjavi Hohenasperg, kamor ga je bila dovela zarka njegova propaganda za ujedinjenje Nemčije. Ko so ga izpustili na svobodo, je prosil dovoljenja, da bi se mogel okoristiti na svoji iznajdbi. Ali za- branili so mu z zagrožitvijo najstrožje kazni, češ, »da pripravlja to nevarno sredstvo za požige«. Kammerer pa se ni pokoril prepovedi, marveč je izdeloval in prodajal užgalice v inozemstvo. Nu, oblasti so doznale za to, uničile njegovo delavnico in ga zopet vrgle v zapor. Stvar je pa našla odmeva v Bundestagu, ki je izdal naredbu, ki je najstrožje prepovedala prodajanje in rabo močno nevarnih užgalic. Ubogi iznajditelj je zblaznel in so ga leta 1857 spravili v norišnico.

Polkovna tovarišica Viktorja Emanuele. Tretji francoski polk Zuavov je imenoval kralja Viktorja Emanuele III. za svojega — kaprala, a v tem dostojanstvu ima tudi tovarišico. To je neka igralka, ki se je od začetka vojne odlikovala kot bolniška strežnica in pa — z zabavanjem njih, ki se bore. Često jim je olepšavala svečanosti v strelskih jarkih s svojo navzočnostjo. Ob neki priliki je navdušila polk tako, da jo je stotnik imenoval za kaprala! Sprejela je to čast jako resno in si je takoj dala priti rdeč trak na rokav.

Poslano *) Svetujem vsem ženam, ki imajo moze pod orožjem, da sklenejo vojno zavarovanje, in da se ne oziirajo na krive govorice, vsled katerih trpijo jaz sedaj veliko škodo. Moj mož in jaz sva se odločila skleniti tako pogodbo, a ker so bili drugi proti, sva to opustila. Teden pozneje sem izvedela prežalostno vest, da je moj mili mož padel junaške smrti, in ostala sem brez pomoči. Svetujem vsled tega še enkrat, da vzamete ta slučaj za vzgled ter da sklenete vojno zavarovanje, ker vsakdo bo smatral to za humanitaren čin, ki je vedno v lastnem interesu.

Trst, 2. oktobra 1916.
REGINA CRAIBIG I. r.
Via Ponziano I.
(*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko, kolikor mu veleza zakon.

ČEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste št. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte, Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI

se računajo po 4 stot. besedo. Martso tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša: pristojbina znaša 40 stotink.

2 mlečni kravli z zletom se proda po inas. odd. Edinosti. niski cen. Naslov pove 682

Fotograf Anton Jerkič posluje zopet v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste št. 10. 246

Zakije vsake vrste kupuje zaloga Zakljev G. STEBEL, Via Torrente 36. 669

Prodajalna zadruge „Združeni čevljarji z Trstu in okolici“ je odprta v četrti, petek in soboto. — Čevljarje-člane opozarjamo, da se bo te dneve prodajalo razne čevljarje potrebščine in drobnarije 3002

Sadlike bele čebule in druge vrste zelenjavi, 100 kosov 70 stot., dobi se pri Sv. Ivanu, Brandežja št. 942. — Najboljši čas za sa-jenje čebule. 676

Barvaio in očistijo se moške in ženske obleke brez razparanja, Via del Salice 6. 658

Zakije vsake vrste kupuje prva slovenska trgo- vina, Jakob Margon, Trst, ulica Soli- tario 21 (pri mestni bolnišnici). 661

Na debelo samo za preprodajalce. Nogavice, sukanec, pipe, mlo, gumijeva podpet- nika, razni gumbi, denarnica, mazilo za čevlje, električne svetiljke, baterije, pisemski papir kopirni svinčniki, zaponke, prstanji rdečega kriza, krema za brado, ilice, razna rezila, robci, mrežice za brke, pletenice, srajce, spodnje hlače, ogledala, ustnike, razne glavnike, zaponke „Patent Knöpfe“ in drugo prodaja JAKOB LEVI, ulica S. Nišolo št. 19. 62

Priporočljiva tvrdka.

Manufakturne trgovine. SUCCESORI (Nasledniki) PIETRO TAVOLATO Trst, Leseni trg (Piazza della Legna) št. 1. — Bogata izbira manufakturnega blaga. — Cene zmerne. 194

Obvestilo vsem prijateljem in znancem.

Vsled izpraznjenega domačega kraja sem se izselil z družino v Velenje (Štajersko) vporablajoč priložnost kličem krepki: Na zdar!

Ivan della Schlava bivši trgovec in krčmar v Svetem pri Komnu.

Živinorejci in prašičerejci!

Rabite le svetovnoznano

Brnsko krmno

ki je najboljša za hitro vzrejevanje in odebelenje

živine in prašičev. Zavitek 5 kg. K 6 — razpošilja

MILAN KRAVANJA Begunje pri Cerknici.

POVSOD NA PRODAJ

Nadomestek za mlo „BRIZOL“

Izdelek iz lastnih surovin tvrdke „Westböhmsche Caolin- und Chamottwerke in Oberbriss (Češko)“ dobavljiv v vsaki množini.

„BRIZOL“ je neobhodno potreben za osebno rabo, za čiščenje po- dov, lončevine, kopelne kadi itd. Neobhodno po- treben za štacije, kjer se koncentrirajo ujetniki, za vojašnice, delavnice, za šoferje, motocikliste, kovače, kleparje, mesarje, slikarje, zidarje, voznike, čevljarje, belivce, rudokope, lakirarje, tiskarske stavce i. t. d. i. t. d.

„BRIZOL“ je neobhodno potreben v kuhinji za čiščenje lesa

„BRIZOL“ odstrani hitro in radikalno madeže masti, in črnila iz rok, podov i. t. d. i. t. d.

„BRIZOL“ ima lastnosti razkuževalca: očisti hitro in radikalno ter je vsled tega povsod neobhodno potreben.

Glavno zastopstvo s zalogo za TRST, ISTRO, GORIŠKO in DALMACIJO

DELNIŠKA DRUŽBA

GREINITZ-TRST.

Povsod na prodaj po ceni 28 stot. komad.

Med. Dr. Karol Perničič stanuje v Trstu, ul. Giulia 76 III. n. (zraven Dreherjeve pivovarne) in ordinira v ulici Carintia 39, I. od 3 do 4 pop. za notranje, nerazne in otroške bo- lezni (blizu cerkve sv. Antona novega.)

Kabaret-Varietè MAXIM Trst - Via Stadion 10 - Trst

Odprt od 8 1/2 zvečer naprej

Cena: I. vrste K 2. II. vrste K 1.

Dne 24. septembra se je odprla velika zaloga vsakovrstnega vina na OPČINAH. (Dvorec Znidarčič). Dobi se tudi steklenice vsake vrste.

Zlatarnica G. Pino Trst, ulica Canale št. 13

Velika izbira srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, verižic itd. Cene zmerne.

GAMBRINUS vsaki večer ob 9 1/2 velika varietetna predstava. Vstopnina K 1

ZOBOZDRAVNIK Dr. J. Čermák v Trstu, ul. Poste vecchie 12, vogal ulice della Poste. Izdiranje zobov brez boleline. Plombiranje. UMETNI ZOBJE.

Položaj v Ma- kedoniji se smatra tudi danes kot popo- loma zadovoljiv. To bojišče smatralo kot bojišče drugega reda. Ali, če ententa dela priprave, da iz tega napravi glavno bo- jišče, tedaj najde nemške, avstro-ogrške in bolgarske čete popolnoma pripravljene. Dogodki makedonske fronte morejo biti ob dani priliki zanimivi, ali z gledišča svetovne vojne nimajo važnosti.

Domače vesti.

Glede članka »na naslov c. kr. kores- pondenčnega urada« od 11. t. m. izjavlja- mo, da je isti prišel v list proti volji in brez vednosti vodstva in glavnega ured- ništva, ki se z istim ne strinja. Pritožbe so deloma neopravičene deloma pretira- ne. Radi tehnične uredbe korespondenč- nega urada nimamo posebnih pritožb z obzirom na sedanje izvanredne razmere in na naša sredstva. O tukajšnji podružni- ci pa moramo priznati, da posluje brez- hibno in da po možnosti ustreže vsaki naši želji.

Obvestilo. Na podlagi § 34:1 brambnih predpisov prvi del se obvešča, da se črno- vojniški imeniki rojenih 1899. leta razsta- vijo v svrhu javnega vpogleda pri vojaš- kem oddelku tega mestnega magistrata, ulica Sanità 25 II. nadstropje vrata 24 od 12. do vštete 20. oktobra 1916. Priza- deti, ki bi zapazili kaj izpuščenega, ali v vpisih pogrešenega, se lahko pritožijo pri mestnem magistratu tekom gorinavedene- ga roka. — Trst, dne 27. septembra 1916. Cesarski komisar državno-neposrednega mesta Trsta.

Glas iz občinstva. Ob začetku šolskega l. 1916/17 je šla vd. Ant. Valič k okrajne- mu načelniku v ul. Pozzo bianco, v kate- rega delokrog spada. Prosila je pomoči za nakup šolskih knjig njenim 3 šoli obveznim otrokom. Prosilka in otroci imajo domo- vinsko pravico v Trstu. Občinski okrajni načelnik je že začel pisati akt. — Ko pa je opazil slovenska sprječevala — otroci Valičeve pohajajo CM šole — je izjavil, da ne more nič pomagati. Valičeva je le pro- sila in dokazovala, da ona ne more sama preskrbeti knjige, na kar je okrajni načel- nik rekel: La mandì i figli nelle scuole cittadine, altrimenti non posso fare nulla! Vdova je rekla celo v slovenskem je- ziku, da se je odgovor glasil: Vzemite o- troke iz slovenskih šol ter jih vpišite v mestne šole, drugače vam ne morem po- magati.)

Proti insinucijam dra. Ledererja. Pred par dnevi smo zavrnili insinucijo, ki jo je znani nemški poročevalec napisal v »Ber- liner Tageblattu« nam na škodo, češ, da bi se bilo v slučaju sklicanja avstrijskega državnega zbora le od strani nekih »ma- lih narodnostnih skupin — Malorusov, lužniht Slovanov in Italijanov — bati ka- kih neljubih izjav. Pa tudi ob Čehe se je obregnil. »Narodni listy« mu odgovarja- jo: »Ne vemo, kdo je v Budimpešti informiral dra. Ledererja o nazorih Čehov v tej stva- ri in tudi ne poizvedujemo o tem. Konsta- tujemo samo: če hoče biti dr. Lederer po- učen o nazorih v češkem narodu glede skli- canja drž. zbora, potem naj ne nabira svojih informacij po budimpeštanskih ka- varnah, ampak naj pride v Prago in naj se tu informira. V Pragi bi moral dr. Le- derer korigirati svoje v Budimpešti do- bljene informacije.« — Ta pouk velja tudi glede nas Slovencev in našega mišljenja in vedenja. Med naš narod naj bi prišel, da bi se uveril, kako potrepljivo prenaša vse nevolje, ki jih je prinesla vojna; pa tudi v strelske jarke naj bi pogledal, da bi videl, kako se bore sinovi tega naroda za do- movino! Potem ne bi pisal insinucij in podtikanj, češ, da bi naši poslanci v dr- žavnem zboru utegnili storiti kaj, kar bi pomenjalo neolajnost in brezbriznost do interesov države v takih časih, kakršni so sedanj. Ne poznajo nas, nikdar ne